það ætti ekki að koma aftur honum í lífinu, og endurnýja með nýjum líkama, sem ekki líða eftir upprisu líkamans! Þetta er ókveðin
Lífsins! Ef Guð léti ekki vann anda frá á honum hald himneskur, eins þó maðurinn deyji þegar skar á einga aldri, ja tvævetur mátulega
eða þótt hann deyji í elli sinni, og ef maðurinn ætti þá að deyja með líkamanum, — þá er það víst, að ef þetta er svo, þá eru líka náðarboð
in*) ekki neist nema svo sem til einnar nætur, og allur alheimur hnígur í sjálfan sig, sem er ómögulegt, eins og hitt, að maðurinn lifi ekki:
það væri heldur en ekki óvitt verk almættisins, öll sköpun hans heimsins, þó það hlyti svona snögglega að bresta á hvarfi Lífsins, ef
hann léti það = allan alheim, eða allt í honum annað en himininn sjálfann, vera sér ævinlega glatað, því þá væri það allsaman ekki hannar til.
Eða mundi Guð hafa sett himininn þessa sína hin og hagna mind, og raðað öllu í honum með speki, eins og himininn sjálfur er gjörður
með speki Guðs, og öllu hátíðlega raðað ofar í honum —, ef hann ætlaði ekki, eða hefði ekki ætlað sér, nema snögglega að svo sem
þurka upp hálfann lífsins í himni, og sjálfann hann að eyðileggja, og gjöra allar reglur sköpunarverksins og lífið og lögin, með þessu móti aðeins
þetta allt er ómögulegt! Ef Lífið ekki lifir allt að eilífu í honum — hinu æðsta þingur drottins = hans hönd — þá hvergi hin dásam-
lega vizka, veröld ríki, rétt eins og í öllum ríki kristinna manna. Mennirnir lifa — eins og þá neist — á mögur eilífrar, en hafa
ekki þvert nýja skothesku að halda á honum Sonar-Tilkomu; eins væri það líkt, ef Guð léti ekki himininn halda á honum, og allt ið
gjörða, nýjunum og spekilega Lífsins í honum, eða nýti nýtur hina helga byggingu sína: alheimi, og allt líka slaknaði niður.
Um þetta er ómögulegt, eins og það, að Guð færi sjálfur að deyja; eins eru ekki neitt líkindi fyrir að Lífið eilífa, en
-ind hans, slokni, eða hann þrotni eða minki máttur hans og speki, almætti hans eða alvizka, rjettlæti hans og miskunsemi o.s.
frv, að (svo?) — þannig segja þvergja sjálfa menn — þar sem á að segja sitt-landir — sumir látast, deyja, fara hurnum til þeirra sinnar, sjá-
ast, segja prestar, og þeirra gleymir, og vita þó ekki hvað er að sálast, af því flestir prestarnir á Íslandi eru svo villtarir, og kenna lýðnum
kirkjuritni, þjóðir, aflar, vantar, og lífa í lægi hunum og á tímalegum drykkjuskap, og lauslæti og hóra, og þaraftir þeir lýðinum o.s.frv.
— Þeir klerkar sem bezt eru að sjer á Íslandi, kenna þó lýðnum ekki nema dauða trú, og þeir hafa heimspeki, skáldskap og fagrar
menntir og peningstand, og þá er víð lýðurinn ekki náttúrlega betur að sjer, og þannig eru sýslumenn og aðrir embættingjar: andlega blindir ska-
-ekklar, og fjöldi af þeim illmenni, og prestar eru ekki eftirbátar í þeirri, allra helzt æðstu prestarnir, þjónarnir [illegible] og þjónar-
-inn og biskupinn Jónin Kröyer á Helgastöðum í Reikjadal, Björn prestur á Skinnastöðum og Jón Ingjaldsson í Húsavík; það má segja
um þá alla, og er það bezti og nægasti dómurinn um þá, eftir því sem þeir eiga skilið, að þeir skuli hver sjálfir hóra uppaf ungum! auk
þess sem þessir allir eru ofur-kaupmenn og þrælmenni í öllum tungur, og alla-einn í verknaðinum, rétt eins og Skúlason og Jónsen á Bakka-
-num glæframennirnir, og sleppir Jónsson Kunnhoraszí, hvenær heyrir, að koma honum skömmunum og segja lítilfjörleikur við alla.
Þá er Jónin Björ klerka þessara verstur, og með illmenni og sem býr á öllum en hann veit til, auk allra annara skamma hans og hrekka
skikkja, enda hefir hann uppá kjöptum, og nú líka að við ána, enda er hann vorn vikur, af skálunum veiðiganum. Spunælst er, vitha
-ur, Björn aflagið, og þó Jón Ingjaldsson, svikur prestvígður, sem ekkert vita, nema hóra og ljúga, selja menn og skamma og neyta og sjá!)
— Hin versta mun duna í ókvænum — það, að þá sjá það ekki eftir minnast, hinnar meðgin, eða ná ætlan Guðs; sú hugmynd vantar það
að vísa upp til sjer: þó þau þó hann, við þessa fyrirblind, og hnignar andans vanti hulinn að sjá, og koma þeir, þeir og þeirra og annara
þá munu þessir, hann honum aftur í eilífð, því það kann ekki að breytast, að Alþingis skipi, bæði Lífi að kalla í þá af engi-
-num gröf, eða úr samlíkingar, að andinn taki til að laga í alheims helga eilífð, andlega Lífi, sameini sig við aðalann Guðs: (Jeg!)
— Kvað upplýsinguna áhrærir mína þingeyja sýslu, áhrærir sálir hennar innbúa, er hún svona: Það eru lopaspottar, hnýttir saman
og hér og hvar og þeim og lítið og villur, en skrítið spottunum. Þeir eru hnýttir saman í hinum mann-kveldi í sýslunni. Þar eru rottur á
mátunum: kolsvartar miklar hnjóðir, hóra dumbar, svo lítilega augnákveður, jeg get ekki lýst þeim. Þetta eru mennirnir í heiðin-
-num. Fransk lukkuleikinn, dumbkeninn er aukakonunum; hann hefur annkatina sumar hafkonunni — því hann lærir allt svo
svona. Þá aftur úr hrekkunum, (þeir hamrar bardaga, eins og flestir Íslendingar, sínir hans,) er hin hrúturinn og hnísan á,
gamli grallarinn á Húsavíkur bakka glæframaður Skúlason, og þá skammar hann svo sem ógn, það er samt ekki mikið, og rétt eins og
hann er hamur, eins og hann gjörir mest. Þessir eru báðir — dumbarnir og hrúkarnir, að nálægð í málaferli sínu við þjófum sínum.
Kallinn hefur harðlífjuna með örl sjer, og þar er sitt hannir, meiri annars á honum, hristir tennur hans: Skipstjóri Kunnhoraszí
og Jónin Spunakannski — því er hann almennt kallaður það, að hann segist aldrei hafa gjört hann á hitlingunum sínum hinir það
að það sé þeir á þessi hamhleypur, en hann hafi sendað í gjörð allar aðrar sköpur, er hafi sjálfur orðað sig, og hugsað hafi bar
-ókarsátt, því aðrar hafi hann ekki hugsað —. Þá, uppá viðhalda, hefur arskatinn haldið ekki á spottunum, af elsku til þeirra
á handlið, uppunum pening, og eftir því sjá þeim; þeir sitja 2, sitt fram upplýsingin, og eru eins og þeir, sitt land og hvaðast af fótur sínum. Það á
*) þinna prestunum, gæðunum minna á guðfræði-skilningi — en í heimspeki- og skynsemisfræði þessum, þeirra skilningi — kallast sköpun-
-fræði — hin veitir það náðarboðin, hinn dauðlega málið, sem bindur saman sálunar; en svo sem hald úr þeim, þýðir hver himininn, eins og Guð gjörði hann